

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2003

Julkaistu Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 2003

N:o 933—936

SISÄLLYS

N:o		Sivu
933	Laki aluksista aiheutuvan vesien pilaantumisen ehkäisemisestä annetun lain muuttamisesta ...	3351
934	Laki ympäristönsuojelulain muuttamisesta	3355
935	Laki tartuntatautilain muuttamisesta	3357
936	Valtioneuvoston asetus valtion talousarviosta annetun asetuksen 5 a §:n muuttamisesta	3365

N:o 933

Laki

aluksista aiheutuvan vesien pilaantumisen ehkäisemisestä annetun lain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 14 päivänä marraskuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan aluksista aiheutuvan vesien pilaantumisen ehkäisemisestä 16 päivänä maaliskuuta 1979 annetun lain (300/1979) 2 §:n 2 momentti,

muutetaan 16 §, 27 a §:n 3 momentti ja 30 §:n 3 momentti,

sellaisena kuin ne ovat 16 § osaksi laissa 489/2000, 27 a §:n 3 momentti laissa 433/2000 ja 30 §:n 3 momentti mainitussa laissa 489/2000, sekä

lisätään lakiin uusi 2 a §, uusi 26 b § ja sen edelle uusi luvun otsikko, uusi 26 c § ja sen edelle uusi luvun otsikko sekä uusi 26 d ja 30 a § seuraavasti:

2 a §

Tässä laissa tarkoitetaan

1) *aluksella* jokaista vesikulkuneuvoa, mukaan luettuina kantosiipialukset, ilmatyynyalukset, vedenalaiset alukset ja kelluvat alukset sekä kiinteät ja kelluvat alustat;

2) *öljysäiliöaluksella* alusta, jonka lastitilat on rakennettu tai muunnettu pääasiassa öljyn kuljettamiseen irtolastina, mukaan luettuina yhdistelmäalukset sekä kemikaalisäiliöalukset silloin kun ne kuljettavat öljyä irtolastina;

3) *kemikaalisäiliöaluksella* alusta, jonka lastitilat on rakennettu tai muunnettu pääasiassa vaarallisen nestemäisen aineen kuljettamiseen irtolastina, mukaan luettuina öl-

jysäiliöalukset silloin kun ne kuljettavat vaarallista nestemäistä ainetta irtolastina;

4) *huvialuksella* urheilukäyttöön tai vapaa-aikaan tarkoitettua alusta sen tyypistä tai käyttövoimasta riippumatta;

5) *kalastusaluksella* kalojen tai muiden meren elollisten luonnonvarojen pyyntiin varustettua tai siihen kaupallisesti käytettävää alusta;

6) *sisävesialueella* järviä, jokia ja kanavia;

7) *Suomen vesialueella* sisäisiä aluevesiä, aluemerta ja sisävesialuetta;

8) *Itämeren alueella* varsinaista Itämerta, Pohjanlahtea ja Suomenlahtea sekä Itämeren sisääntuloväylää, jonka rajana on Skagenin

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/59/EY; EYVL N:o L 332, 28.12.2000, s. 81

HE 33/2003
YmVM 2/2003
EV 26/2003

leveysaste 57°44,8" P Skagerrakissa, mukaan lukien valtioiden ilmoittamat sisäiset aluevedet;

9) *satamalla* paikkaa tai maantieteellistä aluetta, joka on varustettu niin, että se voi pääasiallisesti ottaa vastaan aluksia, mukaan lukien kalastusalukset ja huvialukset, ei kuitenkaan paikkaa tai aluetta, jonka aluksille tarkoitettut rakenteet ja palvelut sekä käyttäjä- ja jättemäärät ovat vähäiset;

10) *öljyllä* kivennäisöljyä kaikissa muodoissaan, raakaöljy, polttoöljy, öljyliete, öljyjäte ja jalostetut tuotteet mukaan luettuina;

11) *öljypitoisella seoksella* seosta, joka sisältää öljyä;

12) *vaarallisella nestemäisellä aineella* ainetta, joka veteen joutuessaan ravintoketjuun kasautumalla tai myrkyllisyytensä vuoksi aiheuttaa vahinkoa meren elämälle tai ihmisen terveydelle, aiheuttaa sakkua meren pohjalle kuluttaen runsaasti happea tai aiheuttaa makuvirheitä merestä saatavaan ravintoon taikka pysyvyytensä ja häiritsevien ominaisuuksiensa vuoksi oleellisesti vähentää veden tai rantojen virkistyskäyttöarvoa;

13) *nestemäisellä aineella* nestettä, jonka höyrypaine 37,8 °C:n lämpötilassa on enintään 2,8 bar (absoluuttinen paine);

14) *käymäläjätevedellä* käymälöistä, pisaareista ja WC-lattiakaivoista peräisin olevia jätevesiä ja muita jätteitä, lääkintätilojen pesualtaista, kylpyammeista ja lattiakaivoista peräisin olevia jätevesiä, tyhjennyksiä tiloista, joissa on eläviä eläimiä, sekä muita jätevesiä, jotka on sekoitettu edellisten kanssa;

15) *käsitellyllä käymäläjätevedellä* käymäläjätevettä, joka on käsitelty asianmukaisesti hyväksytyssä käsittelylaitteistossa;

16) *kiinteällä jätteellä* sellaista ruoka- ja kotitalousjätettä ja muuta vastaavaa jätettä, tuoreita kaloja ja niiden osia lukuun ottamatta, jota syntyy aluksen tavanomaisen toiminnan aikana ja jota on jatkuvasti tai aika ajoin hävitettävä;

17) *vahingollisella aineella* öljyä, vaarallista nestemäistä ainetta, käymäläjätevettä ja kiinteää jätettä; jos vahingolliseen aineeseen on sekoitettu muuta ainetta, pidetään myös näiden aineiden seosta vahingollisena aineena;

18) *aluksesta peräisin olevalla jätteellä* kaikkea aluksen tavanomaisesta toiminnasta

aiheutuvaa jätettä, mukaan lukien konehuoneesta peräisin olevat öljyiset jätteet, käymäläjätevedet, kiinteät jätteet niin kuin ne on määritelty alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä vuonna 1973 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvän vuoden 1978 pöytäkirjan (SopS 51/1983) V liitteessä ja lastin kuljetuksesta aiheutuvat jätteet, mukaan lukien lastattaessa tai lastia purettaessa alukselle jääneet lastijätteet, säilytyspuut, tukipuut, kuormalavat, sidos- ja pakkausmateriaalit, vaneri, paperi, pahvi, teräslanka ja teräsvanteet;

19) *lastijätteellä* aluksen lastiruumissa olevaa lastijätettä, joka on tarpeen poistaa alukselta lastin purkamisen päätyttyä.

16 §

Satamassa on oltava laitteet, jotka ovat riittävät vastaanottamaan satamaa käyttäviltä aluksilta tulevat öljypitoiset jätteet ja seokset.

Öljysatamassa ja satamassa, jossa suoritetaan säiliöalusten korjauksia, on oltava laitteet, jotka lisäksi ovat riittävät vastaanottamaan tällaista satamaa käyttäviltä säiliöaluksilta tulevat painolasti- ja säiliönpesuvedet.

Ympäristöministeriö voi antaa tarkempia säännöksiä 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista laitteista.

Edellä tässä pykälässä tarkoitettujen laitteiden hankinnasta aiheutuvat kustannukset voidaan korvata öljysuojarahastosta siten kuin öljysuojarahastosta annetussa laissa on säädetty.

4 b luku

Aluksista peräisin olevasta jätteestä perittävät maksut

26 b §

Aluksista peräisin olevien öljypitoisten jätteiden ja kiinteän jätteen vastaanottamisesta peritään maksu jokaiselta satamassa käyvältä alukselta riippumatta siitä, jättääkö alus satamaan jätettä vai ei. Maksut voivat sisältyä aluksilta perittävään satamamaksuun. Satamamaksuun sisältyvien aluksista peräisin olevien jätteiden vastaanottamisesta perittävien maksujen osuus satamamaksusta tulee ilmoit-

taa. Maksut voidaan porrastaa esimerkiksi alustyyppin, alusluokan tai aluksen kokoluokan mukaan, mutta maksujen suuruus ei saa riippua siitä, kuinka paljon jätettä alus jättää satamaan. Maksuista voidaan myöntää alennusta, jos aluksella käytetään laitteita, menelmiä tai sellaista hyvälaatuista polttoainetta, joiden ansiosta aluksen maihin jättämän jätteen määrä on tavallista vähäisempi.

Aluksista peräisin olevien öljypitoisten jätteiden ja kiinteän jätteen vastaanottamisesta ei kuitenkaan peritä 1 momentissa tarkoitettua maksua kalastusaluksilta eikä huvialuksilta, jotka voivat ottaa enintään 12 matkustajaa. Maksua ei myöskään peritä niiltä aluksilta, jotka merenkulkulaitos on 27 a §:n 3 momentin nojalla vapauttanut alusjätteiden jättöpakosta.

Mitä edellä tässä pykälässä on säädetty, koskee myös aluksista peräisin olevaa käymäläjätevetä.

4 c luku

Sataman jätehuoltosuunnitelma

26 c §

Sataman pitäjän on laadittava jätehuoltosuunnitelma aluksista peräisin olevien jätteiden jätehuollon järjestämiseksi. Satamassa on noudatettava jätehuoltosuunnitelmaa sen jälkeen kun jätehuoltosuunnitelma on hyväksytty osana lainvoimaista ympäristönsuojelulain (86/2000) mukaista ympäristölupaa tai satama ja sitä koskevan jätehuoltosuunnitelman tiedot on merkitty ympäristönsuojelun tietojärjestelmään.

Jätehuoltosuunnitelma on laadittava siten, että jätteiden vastaanotto ja vastaanottolaitteet täyttävät tämän lain, jätelain (1072/1993) sekä ympäristönsuojelulain vaatimukset. Jätehuoltosuunnitelmassa esitettyjen toimien, kuten jätteiden vastaanoton, keräyksen, varastoinnin, käsittelyn ja hyödyntämisen, suunnittelussa on otettava ottaen huomioon sataman koko ja luonne sekä sitä käyttävät alustyyppit. Suunnitelmassa on otettava lisäksi huomioon, että jätehuollon toteuttamiseksi tarpeellisia toimia on seurattava, havaitut puutteet on korjattava viivytyksettä ja jätehuollon toimia on kehitettävä jatkuvasti. Jätehuoltosuunnitelman sisällöstä ja siinä esi-

tettävistä seikoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

26 d §

Jätehuoltosuunnitelma esitetään osana ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupahakemusta siten kuin siitä säädetään ympäristönsuojelulaissa. Jos sataman toimintaan ei tarvitse hakea ympäristölupaa, satamasta on tehtävä ilmoitus ympäristönsuojelun tietojärjestelmään siten kuin siitä säädetään ympäristönsuojelulain 65 §:ssä. Ilmoitukseen on liitettävä jätehuoltosuunnitelma.

Ympäristöluvanvaraisesta satamasta ja muusta kuin luvanvaraisesta satamasta on ilmoitettava ympäristönsuojelun tietojärjestelmään, jos jätehuoltosuunnitelmaa tarkistetaan. Ilmoitus on tehtävä kuitenkin viimeistään kolmen vuoden kuluttua siitä, kun toimintaan on myönnetty ympäristölupa tai toiminta on ilmoitettu tietojärjestelmään. Ilmoitukseen on liitettävä selvitys siitä, miten jätehuoltosuunnitelmaa on tarkistettu.

Sataman pitäjän on ennen jätehuoltosuunnitelman esittämistä varattava tilaisuus sataman käyttäjille ja muille tahoille lausua mielipiteensä jätehuoltosuunnitelmasta tai sen tarkistamisesta. Jätehuoltosuunnitelman luonnos on oltava nähtävillä sataman pitäjän toimipaikassa vähintään 14 päivän ajan sataman toiminta-aikana. Nähtävillä pitämisestä on ilmoitettava sataman käyttäjille ja muille tahoille kirjeitse tai muulla tiedon antamiseen sopivalla tarkoituksenmukaisella tavalla.

Sataman pitäjän tulee saattaa sataman käyttäjien saataville tiedot sataman jätehuoltojärjestelyistä sekä jätehuoltomaksuista. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin tässä momentissa tarkoitetuista tiedoista.

27 a §

Merenkulkulaitos myöntää aluksesta peräisin olevien jätteiden ja lastijätteiden jättöpakkoa koskevia poikkeuksia aluksille, jotka ovat säännöllisessä liikenteessä ja aluksesta peräisin oleva jäte toimitetaan ja siihen liittyvät maksut suoritetaan johonkin aluksen reitin varrella olevaan satamaan. Aluksesta peräisin olevan jätteen toimittamisen ja siihen liittyvien maksujen suorittamisen todentamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

30 §

Suomen ympäristökeskus vastaa alusten päästöjen valvonnasta Suomen aluevesillä. Alueellisten ympäristökeskusten tehtävänä on, sen lisäksi, mitä 12 §:n 1 momentissa säädetään, valvoa, että satamissa on 14, 21 ja 26 §:ssä tarkoitettut laitteet jätteiden vastaanottamiseen aluksista. Jätehuoltosuunnitelmia koskevien säännösten noudattamisen valvonnasta sekä ympäristönsuojelulain mukaan luvanvaraisen sataman jätehuoltosuunnitelman noudattamisesta säädetään ympäristönsuojelulaissa. Satamien jätehuoltosuunnitelmien noudattamista valvotaan muutoin jätehuollon valvonnan osana siten kuin siitä säädetään jätelaissa.

30 a §

Alueellinen ympäristökeskus voi tämän lain mukaiseen toimivaltaansa kuuluvassa asiassa:

1) kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia, sen nojalla annettua asetusta tai määräystä, jatkamasta tai toistamasta säännöksen tai määräyksen vastaista menettelyä;

Helsingissä 14 marraskuuta 2003

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

2) määrätä sen, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua asetusta tai määräystä, täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa;

3) määrätä 1 tai 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla menetellyt palauttamaan ympäristöennalleen tai poistamaan rikkomuksesta ympäristölle aiheutunut haitta.

Viranomaisen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään.

Jollei tästä laista muuta johdu, uhkasakkoa, teettämisuuhkaa ja keskeyttämisuuhkaa koskevaan asiaan sovelletaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

Lain 26 b §:n 3 momentti tulee voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Ympäristöministeri *Jan-Erik Enestam*

N:o 934

L a k i**ympäristönsuojelulain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 14 päivänä marraskuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 4 päivänä helmikuuta 2000 annetun ympäristönsuojelulain (86/2000) 41 §:n 3 momentti ja 45 §:n 1 momentti sekä
lisätään lain 65 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, seuraavasti:

41 §

Lupaharkinnan perusteet

Lupa-asiaa ratkaistaessa on noudatettava, mitä luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla säädetään. Sataman ympäristölupa-asiaa ratkaistaessa on noudatettava, mitä aluksista aiheutuvan vesien pilaantumisen ehkäisemisestä annetussa laissa tai sen nojalla säädetään jätehuoltosuunnitelmasta.

45 §

Jäte- ja jätehuoltomääräykset

Luvassa on annettava lisäksi tarpeelliset määräykset jätteistä ja jätehuollosta jätelain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamiseksi sekä tämän lain 42 §:n 3 momentissa tarkoitetun vakuuden asettamisesta tai muusta vastaavasta järjestelystä. Satamaa koskevassa

ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset jätehuoltosuunnitelmasta. Määräysten täytäntöönpanoon sovelletaan tätä lakia.

65 §

Tietojärjestelmään merkitseminen

Satamasta on ilmoitettava ympäristönsuojelun tietojärjestelmään siten kuin siitä säädetään aluksista aiheutuvan vesien pilaantumisen ehkäisemisestä annetussa laissa. Ilmoituksen tulee sisältää jätehuoltosuunnitelma, jota on noudatettava sen jälkeen kun satama on merkitty ympäristönsuojelun tietojärjestelmään. Tietojärjestelmään tehdystä merkinnästä ja ilmoitetusta jätehuoltosuunnitelmasta on lähetettävä tieto kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/59/EY; EYVL N:o L 332, 28.12.2000, s. 81

HE 33/2003
 YmVM 2/2003
 EV 26/2003

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

Ympäristöluvanvaraisesta ja muusta satamasta tulee ilmoittaa 65 §:n mukaan ympäristönsuojelun tietojärjestelmään viimeistään

30 päivänä syyskuuta 2004. Ympäristöluvanvaraisesta satamasta ei tarvitse kuitenkaan ilmoittaa ympäristönsuojelun tietojärjestelmään, jos toimintaan on myönnetty ympäristölupa tämän lain voimaantulon jälkeen.

Helsingissä 14 päivänä marraskuuta 2003

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ympäristöministeri *Jan-Erik Enestam*

N:o 935

Laki**tartuntatautilain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 14 päivänä marraskuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 25 päivänä heinäkuuta 1986 annetun tartuntatautilain (583/1986) 3, 4, 6, 7 ja 9—12 §, 14 §:n 2 momentin johdantokappale ja 3 momentti, 15 ja 16 §, 17 §:n 1 momentti, 18—20, 22, 23, 23 a, 23 b ja 24 §, 29 §:n 2 momentti, 30 ja 33 §, 36 §:n 1 momentti sekä 39 ja 40 a §,

sellaisina kuin niistä ovat 6 § laeissa 76/1991, 770/1992 ja 70/1999, 7 § osaksi mainitussa laissa 770/1992 ja laissa 1106/1992, 10, 15, 23 b ja 24 §, 36 §:n 1 momentti sekä 40 a § mainitussa laissa 770/1992, 11 § mainitussa laissa 76/1991, 12 § osaksi viimeksi mainitussa laissa, 16 § osaksi mainitussa laissa 770/1992, 20 § laissa 275/1991 ja mainitussa laissa 770/1992, 23 ja 23 a § mainitussa laissa 70/1999 ja 29 §:n 2 momentti laissa 262/1989, sekä

lisätään lakiin uusi 11 a ja 12 a §, 13 §:ään uusi 2 momentti sekä lakiin uusi 23 c § seuraavasti:

3 §

Tartuntatautiin vastustamistyöhön kuuluu tässä laissa tartuntatautiin ehkäisy, varhais-toteaminen ja seuranta, epidemian selvittä-miseksi tai torjumiseksi tarvittavat toimenpiteet sekä tartuntatautiin sairastuneen tai sairastu-neeksi epäillyn tutkimus, hoito ja lääkinnäl-linen kuntoutus sekä sairaalainfektioiden tor-junta.

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *tartuntatautiin ehkäisyllä* rokotusten, vasta-aineiden ja lääkkeiden antamista, terveystarkastusta sekä muita yksilöön ja hänen elinympäristönsä kohdistuvia toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on tartuntataudin ilme-nemisen tai leviämisen estäminen;

2) *tartuntatautiin varhais-toteamisella* tau-

din etsimiseksi järjestettyjä terveystarkastuk-sia ja seulontatutkimuksia;

3) *seurannalla* tiedon jatkuvaa keräämistä, analysointia ja tulkintaa sekä tiedon välittä-mistä tartuntatautiin torjunnasta vastaaville;

4) *epidemiolla* tautitapausten lukumäärän lisääntymistä odotettua enemmän jonakin ajanjaksona tietyssä väestössä tai tietyllä alueella;

5) *tutkimuksella* yksilöön kohdistuvaa tar-tuntataudin toteamiseksi tai hoidon antami-seksi lääkärin suorittamaa tutkimusta;

6) *hoidolla* lääkärin antamaa tai valvomaa avo- tai laitoshoidoa;

7) *lääkinnällisellä kuntoutuksella* toimen-piteitä, joilla pyritään parantamaan ja ylläpi-tämään kuntoutujan fyysistä, psyykkistä ja

sosiaalista toimintakykyä sekä edistämään ja tukemaan hänen elämäntilanteensa hallintaa ja hänen itsenäistä suoriutumistaan päivittäisissä toiminnoissa; lääkinnälliseen kuntoutukseen sisältyvistä palveluista säädetään lääkinnällisestä kuntoutuksesta annetussa asetuksessa (1015/1991); sekä

8) *sairaalainfektiolla* terveydenhuollon toimintayksikössä annetun hoidon aikana synnyttää tai alkunsa saanutta infektiota.

4 §

Tartuntataudit jaetaan yleisvaarallisiin, ilmoitettaviin ja muihin tartuntatauteihin.

Tautia voidaan pitää yleisvaarallisena tartuntatautina:

- 1) jos taudin tarttuvuus on suuri tai tauti leviää nopeasti;
- 2) jos tauti on vaarallinen; ja
- 3) jos taudin leviäminen voidaan estää tautiin sairastuneeseen tai sairastuneeksi perustellusti epäiltyyn henkilöön kohdistettavilla toimenpiteillä.

Tautia voidaan pitää ilmoitettavana tartuntatautina:

- 1) jos taudin seuranta edellyttää lääkärin antamia tietoja;
- 2) jos taudin tartuntaketjun katkaisemisessa hoidettavalle annettava maksuton hoito on tarpeen; tai
- 3) jos kyseessä on yleisellä rokotusohjelmalla ehkäistävä tauti.

Valtioneuvoston asetuksella nimetään yleisvaaralliset ja ilmoitettavat tartuntataudit.

6 §

Tartuntatautien vastustamistyön yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle.

Läänin alueella tartuntatautien vastustamistyön suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluu lääninhallitukselle.

Sairaanhoitopiirin alueella tartuntatautien vastustamistyön ohjaus kuuluu sairaanhoitopiirille. Sairaanhoitopiiri toimii myös tartuntatautien vastustamistyön alueellisena asiantuntijana ja seuraa tartuntatautien vastustamistyön toteutumista alueellaan. Sairaanhoitopiiri avustaa tartuntatautien vastustamistyöstä vastaavaa kunnan toimielintä tartuntatautien toteamisessa ja tartuntatautiepidemioiden selvittämisessä sekä tartunnan jälji-

tyksessä. Sairaanhoitopiiri ohjaa alueellaan sairaalainfektioiden torjuntaa, seuranta ja selvittämistä.

Tartuntatautien vastustamistyön asiantuntijalaitoksena toimii Kansanterveyslaitos.

Tartuntatautien vastustamistyön asiantuntijaelimenä toimii sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä tartuntatautien neuvottelukunta. Neuvottelukunnan kokoonpanosta, asettamisesta ja tehtävistä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin tässä pykälässä tarkoitetuista tehtävistä.

7 §

Kunnan velvollisuutena on järjestää alueellaan tässä laissa tarkoitettu tartuntatautien vastustamistyö osana kansanterveystyötä siten kuin kansanterveyslaissa (66/1972) ja tässä laissa säädetään.

Terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaavan lääkärin on otettava selvää epäillyn tai todetun tartuntataudin laadusta ja sen levinneisyydestä sekä ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin taudin leviämisen estämiseksi.

9 §

Valtio huolehtii tartuntatautien vastustamistyön järjestämisestä puolustusvoimissa, rajavartiolaitoksessa ja vankeinhoitolaitoksessa sekä valtion huoltolaitoksissa ja muissa vastaavissa valtion laitoksissa. Tartuntatautien vastustamistyön järjestämisessä näiden laitosten terveydenhuoltohenkilöstön tulee olla tarvittaessa yhteistyössä alueen sairaanhoitopiirin ja kunnan kanssa.

10 §

Tartuntatautien vastustamistyössä tarvittavia laboratoriotutkimuksia ja -tehtäviä suoritetaan Kansanterveyslaitoksessa sekä tähän tarkoitukseen hyväksytyissä laboratorioissa. Lääninhallitus hyväksyy laboratoriot ja valvoo niiden toimintaa. Lääninhallituksen tulee pyytää Kansanterveyslaitokselta lausunto ennen laboratorion hyväksymistä.

Edellytyksenä laboratorion hyväksymiselle on, että laboratorion tilat ja laitteet sekä toiminnan edellyttämä ammat-

titaitoinen henkilökunta ja että laboratorion laaduntarkkailu on järjestetty asianmukaisella tavalla.

Jos hyväksymisen jälkeen ilmenee, ettei mikrobiologinen laboratorio täytä hyväksymisen edellytyksiä tai sen toiminnassa esiintyy vakavia puutteita, lääninhallitus voi peruuttaa hyväksymisen.

Kansanterveyslaitoksella ja lääninhallituksella on tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvontaa varten oikeus päästä tarkastamaan laboratoriodien tiloja, toimintaa ja valvonnassa tarvittavia asiakirjoja sekä saada korvauksetta salassapitosäännösten estämättä käyttöönsä tarvittavat tiedot, selvitykset, asiakirjat ja muu aineisto. Tiedonsaantioikeus koskee myös valvontaa varten tarvittavia tietoja yksityisestä liike- tai ammatillisaisuudesta. Tiedot, selvitykset, asiakirjat ja muu aineisto on annettava Kansanterveyslaitokselle tai lääninhallitukselle niiden asettamassa kohtuullisessa määrääjässä. Jollei tietoja, selvityksiä, asiakirjoja ja muuta aineistoa anneta asettussa määrääjässä, lääninhallitus voi velvoittaa antamaan ne sakon uhalla.

11 §

Kunnan on järjestettävä yleisiä vapaaehtoisia rokotuksia ja terveystarkastuksia tartuntatautien ehkäisemiseksi. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään tarkemmin kansallisesta rokotusohjelmasta ja rokotusten haittavaikutusten ilmoittamisesta sekä raskaana olevien terveystarkastuksista.

11 a §

Sen estämättä, mitä lääkelaisissa (395/1987) säädetään, sosiaali- ja terveysministeriö voi päättää, että kansanterveyttä välittömästi ja vakavasti uhkaavan tartuntatautiepidemian torjumiseksi voidaan käyttää lääkevalmistetta, jolla ei ole Lääkelaitoksen tai Euroopan unionin toimielimen myöntämää myyntilupa.

12 §

Kunnan on järjestettävä yleisiä pakollisia rokotuksia sellaisen tartuntataudin leviämisen estämiseksi, joka voi saada aikaan huomattavaa vahinkoa väestön tai sen osan terveydelle, taikka muusta terveydenhoidollisesti

tärkeästä syystä. Valtioneuvosto päättää pakollisen rokotuksen toimeenpanon ajankohdasta ja siitä, mitä väestönosaa, ryhmää tai ikäluokkaa rokottamisvelvollisuus koskee, minkä ajan päätös on voimassa sekä mitä rokotuksessa on muutoin noudatettava. Ennen päätöksen tekemistä asiasta on hankittava Kansanterveyslaitoksen lausunto, jollei Kansanterveyslaitos ole tehnyt asiaa koskevaa esitystä.

Milloin pakollisen rokotuksen järjestämistä on pidettävä erityisen kiireellisenä, sosiaali- ja terveysministeriö voi tehdä sen toimeenpanemiseksi väliaikaisen päätöksen. Päätös on viipymättä ilmoitettava valtioneuvostolle, jonka on päätettävä asiasta lopullisesti.

12 a §

Puolustusvoimissa ja rajavartiolaitoksessa toimeenpannaan pakolliset rokotukset kullekin ikäluokalle tartuntatautien leviämisen estämiseksi tai muusta terveydenhoidollisesti tärkeästä syystä. Sosiaali- ja terveysministeriö päättää pakollisen rokotusohjelman sisällöstä puolustusvoimissa ja rajavartiolaitoksessa hankittuaan asiasta Kansanterveyslaitoksen lausunnon.

13 §

Pakollisen terveystarkastuksen suorittaa lääkäri tai, jos siihen on erityistä syytä, asianmukaisen koulutuksen saanut muu terveydenhuollon ammattihenkilö lääkärin valvonnassa. Yleisvaarallisen tartuntataudin toteamiseksi voidaan ottaa välttämättömiä näytteitä ja tehdä muu tutkimus, josta ei aiheudu sanottavaa haittaa tarkastettavalle.

14 §

Tässä tarkoituksessa tartuntatautien torjunnasta vastaava kunnan toimielin voi toimialueellaan:

Milloin muu kuin 1 momentissa tarkoitettu tartuntatauti aiheuttaa alueella tartunnan leviämisen vaaran, tartuntatautien torjunnasta vastaava kunnan toimielin voi tarvittaessa antaa yleisiä ohjeita väestön noudatettaviksi sekä määrätä oppilaitoksia, päiväkotia ja huoltolaitoksia suljettaviksi.

15 §

Kun pikaiset toimenpiteet ovat tarpeen väestön terveyttä vakavasti uhkaavan 4 §:n 2 momentissa säädetty edellytykset täyttävän tartuntataudin leviämisen estämiseksi, voi sosiaali- ja terveysministeriö ja läänin alueella lääninhallitus tehdä niitä koskevat välttämättömät päätökset. Päätöksellä voidaan määrää aikaisesti toteuttaa toimenpiteitä, joita sovelletaan yleisvaarallisissa tartuntataudeissa tai rajoittaa tavaran siirtämistä. Päätöksellä voidaan rajoittaa tavaran siirtämistä enintään kahden kuukauden ajaksi. Hallinto-oikeus voi päätöksen tehneen viranomaisen esityksestä jatkaa määräaika enintään kolmella kuukaudella, jos tavaran siirtämisen rajoittamisen edellytykset ovat edelleen olemassa.

16 §

Terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaavan lääkärin on, jos se yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen estämiseksi on tarpeen, annettava tautiin sairastuneen tai sairastuneeksi perustellusti epäillyn tutkimusta koskevia määräyksiä, tartunnan estämiseksi tarpeellisia ohjeita sekä ohjattava tautiin sairastunut asianmukaiseen hoitoon.

Jos yleisvaarallisen tartuntataudin leviämistä ei voida estää 1 momentissa mainituin toimenpitein, tartuntatautien torjunnasta vastaava kunnan toimielin voi määrätä tautiin sairastuneen tai sairastuneeksi perustellusti epäillyn henkilön olemaan poissa ansiotyöstään yhtäjaksoisesti enintään kuuden kuukauden ajan.

Tartuntatautien torjunnasta vastaava kunnan toimielin voi 2 momentissa tarkoitetuilla edellytyksillä määrätä myös alle 16-vuotiaan lapsen olemaan poissa päivähoitopaikasta tai oppilaitoksesta yhtäjaksoisesti enintään kuuden kuukauden ajan.

Hallinto-oikeus voi tartuntatautien torjunnasta vastaavan kunnan toimielimen esityksestä määrätä 2 ja 3 momentissa säädettyä aikaa jatkettavaksi enintään kuudella kuukaudella kerrallaan, milloin 2 ja 3 momentissa mainitut edellytykset ovat edelleen olemassa.

17 §

Yleisvaaralliseen tartuntatautiin sairastunut tai sairastuneeksi perustellusti epäilty voidaan eristää sairaanhoitolaitokseen:

1) jos taudin leviämisen vaara on ilmeinen; ja

2) jos taudin leviämistä ei voida estää muilla toimenpiteillä tai henkilö ei voi taikka halua alistua muihin 13, 14 ja 16 §:ssä tarkoitettuihin taudin leviämisen estämiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin.

18 §

Tartuntatautien torjunnasta vastaava kunnan toimielin voi määrätä yleisvaaralliseen tartuntatautiin sairastuneen tai sairastuneeksi perustellusti epäillyn henkilön eristettäväksi 17 §:n mukaisesti enintään kahdeksi kuukaudeksi. Kiireellisessä tapauksessa terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaava lääkäri voi päättää eristämisestä. Päätös on heti alistettava tartuntatautien torjunnasta vastaavan kunnan toimielimen vahvistettavaksi.

Hallinto-oikeus voi tartuntatautien torjunnasta vastaavan kunnan toimielimen esityksestä määrätä eristystä jatkettavaksi enintään kolmella kuukaudella, jos 17 §:ssä mainitut eristämisen edellytykset ovat olemassa 1 momentissa tarkoitettuna eristämisaikaa päättyessä.

19 §

Eristäminen on lopetettava heti, kun 17 §:n mukaisia eristämisen edellytyksiä ei enää ole.

Edellä 17 §:n 2 momentissa tarkoitettua hoidon antamisesta ja eristämisen lopettamisesta päättää terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaava lääkäri tai sairaalan asianomainen ylilääkäri.

20 §

Työnantajan tulee vaatia työntekijältä luotettava selvitys siitä, ettei tämä sairasta tiettyä yleisvaarallista tartuntatautiin, jos työntekijä on sellaisissa 2 momentissa luetelluissa tehtävissä, joihin liittyy tällaisen tartuntataudin tavallista suurempi leviämiskaava tai joissa tällaisen tartuntataudin seuraukset ovat tavanomaista vakavammat. Valtioneuvoston asetuksella säädetään siitä, mistä yleisvaarallisista tartuntataudeista tässä tarkoitettu selvitys tulee vaatia.

Ennen kuin työntekijä on esittänyt 1 momentissa tarkoitettua selvityksen, hän ei saa toimia:

1) terveydenhuollon toimintayksikössä, pitkäaikaishoitoa järjestävässä laitoksessa tai vesilaitoksessa tehtävässä, jossa hän voi aiheuttaa 1 momentissa tarkoitetun yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen vaaraa;

2) alle kouluikäisten lasten sekä vanhusten hoitotehtävissä;

3) elintarvikehuoneistossa tehtävässä, jossa käsitellään pakkaamattomia, helposti pilaantuvia elintarvikkeita; tai

4) muussa valtioneuvoston asetuksella säädettyssä tehtävässä, jossa 1 momentissa tarkoitetun yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen vaara elintarvikkeiden välityksellä on ilmeinen.

Työnantajan tulee vaatia henkilöltä, joka työskentelee 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettussa tehtävässä, tieto laboratoriotutkimuksen tai muun tutkimuksen tuloksesta työntekijän palattua maasta, jossa hän on voinut saada 1 momentissa tarkoitetun yleisvaarallisen tartuntataudin.

Jos perustellusti voidaan epäillä 2 momentissa tarkoitettussa työssä tai tehtävässä olevan henkilön aiheuttavan tartuntataudin leviämistä, tartuntatautien torjunnasta vastaava kunnan toimielin voi määrätä henkilön olemaan poissa ansiotyöstään sinä aikana, jolloin taudin leviämisen vaara on olemassa, kuitenkin enintään kuuden kuukauden ajan yhtäjaksoisesti. Hallinto-oikeus voi tartuntatautien torjunnasta vastaavan kunnan toimielimen esityksestä jatkaa tätä aikaa enintään kuudella kuukaudella kerrallaan, jos tartuntataudin leviämisen vaara on edelleen olemassa.

22 §

Hoitava lääkäri on ensisijaisesti vastuussa yleisvaaralliseen tai ilmoitettavaan tartuntatautiin sairastuneen potilaan ja mahdollisesti muiden tartunnan saaneiden saattamisesta tutkimukseen ja hoitoon. Jos hän ei voi itse tätä tehdä, hänen tulee siirtää tehtävä terveyskeskuksen tai sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaavalle lääkärille. Jos tehtävän siirto on annettu kirjallisena, siirtoa koskevat tiedot on hävitettävä heti tartunnan leviämisen ehkäisemiseen tähtäävien toimenpiteiden jälkeen, eikä niitä saa tallentaa potilasasiakirjoihin. Yleisvaaralliseen ja ilmoitettavaan tartuntatautiin sairastunut ja sairastuneeksi perustellusti epäilty on velvollinen tiedustel-

taessa ilmoittamaan asiaa selvittävälle lääkärille tartuntataudin leviämisen estämiseksi tartuntatavan, -ajankohdan ja -paikan sekä sen henkilön nimen, jolta hän on voinut saada tartunnan.

23 §

Lääkärin ja hammaslääkärin tulee tehdä ilmoitus epäilemästään tai toteamastaan yleisvaarallisesta tai ilmoitettavasta tartuntatauti-tapauksesta (*tartuntatauti-ilmoitus*) asianomaiselle terveyskeskuksen ja sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaavalle lääkärille. Sairaanhoitopiiri ilmoittaa saamansa tiedot edelleen Kansanterveyslaitokselle. Tartuntatauti-ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse tehdä sellaisista yleisvaarallisista tai ilmoitettavista tartuntataudeista, joiden torjumisen tai leviämisen estämiseksi tarvittavat tiedot ovat edellä mainitun viranomaisen vaikeuksitta saatavissa jo muilla tavoin. Valtioneuvoston asetuksella säädetään siitä, mitä tauteja ilmoitusvelvollisuudesta vapauttaminen koskee. Valtioneuvoston asetuksella voidaan myös säätää, että tartuntatauti-ilmoitus on tietyn taudin osalta tehtävä suoraan Kansanterveyslaitokselle, jos tämä on tarpeen kyseiseen tautiin sairastuneen henkilön yksityiselämän suojan varmistamiseksi.

Edellä 10 §:n 1 momentissa tarkoitetun laboratorion tulee tehdä Kansanterveyslaitokselle tartuntatauti-ilmoitus toteamastaan yleisvaarallisen tai ilmoitettavan tartuntataudin mikrobilöydöksestä. Tartuntatauti-ilmoitus tulee tehdä myös sellaisista muista tartuntatautien mikrobilöydöksistä, joiden esiintymistä on epidemioiden varhaisen toteamisen tai torjuntaohjelmien suunnittelemisen vuoksi tärkeää seurata keskitetysti (*muut rekisteröitävät mikrobilöydökset*). Muut rekisteröitävät mikrobilöydökset määrittellään valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella säädetään myös, milloin tartuntatauti-ilmoitukseen tulee liittää mikrobikantoja ja näytteitä.

Tartuntatauti-ilmoitus sisältää potilaan tunnistetiedot ja tiedon ilmoituksen tekijästä samoin kuin sellaiset valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettyvät potilasta, tartuntatautiin tai mikrobilöydöstä, tartuntatapaa, -aikaa ja -paikkaa sekä hoitoa koskevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä tartuntatautien eh-

käisemiseksi tai tartuntatautiepidemioiden selvittämiseksi ja leviämisen estämiseksi.

Tunnistetietona ilmoitetaan potilaan henkilötunnus sekä yleisvaarallista tai ilmoitettavaa tartuntatautiä koskevassa ilmoituksessa lisäksi potilaan nimi. Kun tartuntatauti-ilmoitukseen liittyy mikrobikanta tai näyte, tämä yksilöidään vastaavilla tunnistetiedoilla kuin tartuntatauti-ilmoitus. Jos potilaalla, jolla on todettu muu rekisteröitävä mikrobilöydös, ei ole henkilötunnusta, potilaasta ilmoitetaan hänen nimensä, syntymäpäivänsä ja sukupuolensa.

23 a §

Sairaanhoitopiiriin tartuntataudeista vastaava lääkäri ylläpitää tartuntatautien vastustamistyötä, niiden leviämisen ehkäisemistä ja seurantaan varten 23 §:n 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten perusteella ilmoituksista muodostuvaa alueellista rekisteriä. Lisäksi sairaanhoitopiiriin tartuntataudeista vastaava lääkäri voi valtioneuvoston asetuksella määriteltujen lääkkeille erittäin vastustuskykyisten mikrobien ilmenemisen ja leviämisen estämiseksi ylläpitää mainittujen mikrobien kantajista erillistä rekisteriä (*alueellinen lääkkeille erittäin vastustuskykyisten mikrobien kantajien rekisteri*).

Kansanterveyslaitos ylläpitää 23 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten perusteella tartuntatautien vastustamistyötä, niiden leviämisen ehkäisemistä ja seurantaan sekä tilastointia ja tutkimusta varten valtakunnallista tartuntatautirekisteriä.

Tartuntatauti-ilmoitus on hävitettävä viimeistään ilmoittamista seuraavan vuoden loppuun mennessä eikä sen tietoja saa kopioida tai siirtää terveyskeskuksen tai sairaanhoitopiiriin potilasrekisteriin tallettaviksi.

Valtakunnalliseen tartuntatautirekisteriin ja alueelliseen lääkkeille erittäin vastustuskykyisten mikrobien kantajien rekisteriin talletetaan tunnistetietoina 23 §:n 4 momentissa tarkoitettujen tiedot. Kansanterveyslaitos voi täydentää valtakunnallisen tartuntatautirekisterin tietoja väestörekisterijärjestelmästä tiedoilla potilaan asuinkunnasta, syntymämaasta, kansalaisuudesta ja mahdollisesta kuolemasta. Tunnistetiedot sisältäviä tietoja saadaan säilyttää niin kauan kuin se on rekistereiden 1 ja 2 momentissa määriteltujen

käyttötarkoitusten kannalta välttämätöntä. Tieto henkilön nimestä hävitetään samaa tartuntatautitapausta koskevien erillisten ilmoitusten yhdistämisen (*yhdistämisaikaväli*) päättymistä seuraavan vuoden loppuun mennessä. Saman ajan kuluessa henkilötunnukset tulee muuttaa valtakunnallisessa tartuntatautirekisterissä sellaiseen muotoon, ettei yksittäisiä henkilöitä voida niiden perusteella tunnistaa. Tietojen käsittelyn perusteen ja tarpeen arvioinnista on voimassa, mitä henkilötietolain (523/1999) 12 §:n 2 momentissa säädetään.

Yhdistämisaikaväli on pääsääntöisesti 12 kuukautta. Yhdistämisaikaväli on kuitenkin:

- 1) kolme kuukautta, kun tartuntataudin kesto on lyhyt;
- 2) kolme vuotta, kun taudin kulku on erityisen hidas; ja
- 3) 50 vuotta, kun suuri osa tartunnan saaneista jää pysyviksi tartunnan kantajiksi.

Yhdistämisaikavälistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

23 b §

Edellä 23 a §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin rekistereihin talletetut henkilötiedot on pidettävä salassa. Kansanterveyslaitos voi salassapitosäännösten estämättä kuitenkin luovuttaa valtakunnallisesta tartuntatautirekisteristä sairaanhoitopiiriin tartuntataudeista vastaavalle lääkäriä asianomaista sairaanhoitopiiriä ja terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaavalle lääkäriä asianomaisen terveyskeskuksen toiminta-alueetta koskevia tietoja siinä laajuudessa kuin se on sairaanhoitopiiriin ja kunnan tartuntatautien vastustamistyöhön kuuluvien tehtävien vuoksi välttämätöntä. Tunnistetietoja ei kuitenkaan luovuteta sellaisten tautien osalta, joista 23 §:n 1 momentin nojalla tehdään ilmoitus suoraan Kansanterveyslaitokselle.

Sairaanhoitopiiriin tartuntataudeista vastaava lääkäri voi salassapitosäännösten estämättä luovuttaa 23 a §:n 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten tietoja sekä 1 momentin nojalla valtakunnallisesta tartuntatautirekisteristä saamia tietoja terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaavalle lääkäriä siinä laajuudessa kuin se on kunnan tartuntatautien vastustamistyöhön kuuluvien tehtävien vuoksi välttämätöntä sekä veripalvelutoiminnasta

annetun lain (968/1994) 3 §:ssä tarkoitettulle yhteisölle siinä laajuudessa kuin se on välttämätöntä veren välityksellä leviävän tartunnan ehkäisemiseksi.

Sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaava lääkäri voi lisäksi salassapitosäännösten estämättä luovuttaa alueellisesta lääkkeille erittäin vastustuskykyisten mikrobien kantajien rekisteristä potilasta koskevia tietoja häntä hoitavalle terveydenhuollon toimintayksikölle siinä laajuudessa kuin se on epidemian leviämisen ehkäisemiseksi välttämätöntä.

Edellä 1—3 momentissa tarkoitettuja tietoja voidaan luovuttaa myös teknisen käyttöyhteyden avulla. Ennen teknisen käyttöyhteyden avaamista tietoja pyytävän on esitettävä selvitys siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.

Kansanterveyslaitos voi salassapitosäännösten estämättä antaa luvan henkilötietojen luovuttamiseen valtakunnallisesta tartuntatautirekisteristä, jos luovutus tapahtuu terveydenhuollon toimintaa, tautien ennaltaehkäisyä tai hoitoa koskevaa taikka näihin liittyvää määrättyä tieteellistä tutkimusta varten ja luovutus täyttää viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentissa säädetyt vaatimukset. Ennen lupapäätöksen antamista tietosuojavaltuutetulle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

23 c §

Milloin tartuntataudin leviämisen estäminen saattaa edellyttää tämän lain 12, 12 a, 13—18 tai 20 §:ssä tarkoitettuja toimenpiteitä, tartuntatauti-ilmoituksen vastaanottajan tai kiireellisessä tapauksessa ilmoitusvelvollisen on salassapitosäännösten estämättä saatettava asia toimivaltaisen viranomaisen tietoon. Lääkärin on myös salassapitosäännösten estämättä ilmoitettava epäilemästään tai toteamastaan juomaveden tai elintarvikkeen välityksellä leviävästä epidemiasta kunnan terveydensuojeluviranomaiselle. Ilmoitus voi sisältää epidemian leviämisen estämiseksi välttämättömät 23 §:n 4 momentissa tarkoitettut henkilön tunnistetiedot sekä tartuntatautia ja sen tartuntatapaa koskevat tiedot.

Terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaavan lääkärin tulee salassapitosäännösten estämättä ilmoittaa kunnan eläinlääkintäviran-

omaiselle epäilemästään tai toteamastaan tartuntataudista, joka voi olla peräisin eläimestä tai joka voi tarttua ihmisestä eläimeen. Ilmoitus voi sisältää ihmisille tai eläimille aiheutuvan vaaran torjumiseksi välttämättömät 23 §:n 4 momentissa tarkoitettut henkilön tunnistetiedot sekä tartuntatautia ja sen tartuntatapaa koskevat tiedot.

24 §

Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitoksen on ilmoitettava epäilyistä tai todetusta ihmisen terveyttä vaarantavasta eläintautitapauksesta Kansanterveyslaitokselle ja kiireellisessä tapauksessa myös sosiaali- ja terveysministeriölle.

29 §

Kunnan viranomaisen päätöksestä valitus tehdään hallinto-oikeudelle.

30 §

Päätökseen, joka koskee henkilön määräämistä olemaan poissa ansiotyöstään, hoidon antamista henkilön tahdosta riippumatta tai eristämistä, saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Päätökseen, joka on 18 §:n 1 momentin mukaan alistettava tartuntatautien torjunnasta vastaavan kunnan toimielimen vahvistettavaksi, ei kuitenkaan saa hakea muutosta valittamalla.

33 §

Edellä 4 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdan mukaisen tartuntataudin leviämisen vaaraa aiheuttavien pieneliöiden tai niiden osien maahantuonnista on ilmoitettava siten kuin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella tarkemmin säädetään.

36 §

Sairaanhoitopiiri voi tehdä toisen kuntayhtymän tai kunnan kanssa sopimuksen tartuntatautipotilaiden hoitamisesta.

39 §

Milloin tartuntatautien torjunnasta vastaava kunnan toimielin toteaa, että yleisvaarallisen

tartuntataudin leviämistä ei voida muulla tavoin tehokkaasti estää, poliisin on annettava tartuntatautien torjunnasta vastaavan kunnan toimielimen pyynnöstä virka-apua.

40 a §

Sosiaali- ja terveysministeriöllä on oikeus saada tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamisessa tarvittavia tietoja muilta viranomaisilta.

Kansanterveyslaitoksella on oikeus saada pyynnöstä 10 §:ssä tarkoitetuilta laboratorioilta tietoja tartuntatauditapausten toteamiseksi tehtyjen tutkimusten lukumääristä ja käytetyistä laboratoriomenetelmistä.

Kansanterveyslaitoksella on oikeus saada pyynnöstä ilma-aluksen tai muun aluksen omistajalta, haltijalta tai käyttäjältä ilma-aluksessa tai muussa aluksessa matkustajana olleen henkilön henkilötunnus, nimi, syntymäaika, sukupuoli ja yhteystiedot salassapitosäännösten estämättä, jos se on väestön terveyttä vakavasti uhkaavan tartuntataudin leviämisen estämiseksi tai matkustajan oman terveyden suojelemiseksi välttämätöntä.

Kansanterveyslaitoksella ja sairaanhoito-

piirin tartuntataudeista vastaavalla lääkäriellä on oikeus saada kunnan ja valtion terveydenhuolto- ja terveydensuojeluviranomaisilta sekä 10 §:ssä tarkoitetuilta laboratorioilta salassapitosäännösten estämättä 3 §:ssä tarkoitettua epidemian syyn selvittämistä varten tarvittavat tiedot sekä tässä tarkoituksessa käsitellä tartuntatautiin sairastuneiden ja muiden henkilöiden sille itse antamia tietoja. Kansanterveyslaitoksella ja sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaavalla lääkäriellä on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa tartuntatautien vastustamistyöstä vastaaville viranomaisille ja kunnan terveydensuojeluviranomaisille sellaisia selvitystä tehdessään saamiaan tietoja, jotka ovat välttämättömiä näille viranomaisille laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi. Henkilöiden itse antamien tietojen luovuttaminen edellyttää kuitenkin, että henkilö ei ole kieltänyt tietojen luovuttamista. Henkilötiedot tulee hävittää, kun ne eivät ole enää selvityksen tekemisen kannalta tarpeen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

Helsingissä 14 päivänä marraskuuta 2003

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Peruspalveluministeri *Liisa Hyssälä*

N:o 936

Valtioneuvoston asetus**valtion talousarviosta annetun asetuksen 5 a §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 2003

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiovarainministeriön esittelystä, *muutetaan* valtion talousarviosta 11 päivänä joulukuuta 1992 annetun asetuksen (1243/1992) 5 a §:n 2 ja 5 momentti, sellaisina kuin ne ovat asetuksessa 1175/2002, seuraavasti:

5 a §

Maksullisen toiminnan tulon ja muun sekalaisen tulon sekä kulutus-, sijoitus- ja muun menon kohdentamisperusteena on suoritteiden luovuttaminen tai tuotannontekijän vastaanottaminen (*suoriteperuste*) taikka tulon tai menon kertyminen laissa säädetyn tai tehdyn sitoumuksen perusteella (*suoriteperustetta vastaava peruste*), jollei jäljempänä toisin säädetä. Korkotulo ja korkomeno kohdennetaan siihen varainhoitovuoteen kuuluvaksi, jolta se kertyy lain säännöksen tai tehdyn sitoumuksen perusteella. Vähäinen tulo ja meno, valtioon palvelussuhteessa olevan loma-ajan palkka ja lomarahat sekä sellainen tulo ja meno, joiden lain säännöksen tai tehdyn sitoumuksen perusteella muodostuvaa määrää ei voida ilman olennaisia lisäkustannuksia luotettavasti ennakoita ennen maksu-

velvoitteen erääntymistä, voidaan kohdentaa myös maksuun perustuen (*maksuperuste*).

Valtionvelan kuoletus ja valtionvelan ottamiseen tai vähentämiseen liittyvä emissio- ja pääomatappio kohdennetaan maksuperusteella. Valtionvelan korkoon ja pääomaan liittyvistä johdannaisista saatava tulo ja niistä aiheutuva meno kohdennetaan sille varainhoitovuodelle, jolta ne kertyvät. Valtion lainanotto sekä valtionvelan ottamiseen ja vähentämiseen liittyvä emissio- ja pääomavoitto kohdennetaan maksuperusteella.

Tämä asetus tulee voimaan 20 päivänä marraskuuta 2003.

Asetusta sovelletaan ensimmäisen kerran varainhoitovuoden 2003 talousarvioon.

Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 2003

Valtiovarainministeri *Antti Kalliomäki*

Neuvotteleva virkamies Tuomas Pöysti

SDK/SÄHKÖINEN PAINOS

JULKAISIJA: OIKEUSMINISTERIÖ

N:o 933—936, 2 arkkia

EDITA PRIMA OY, HELSINKI 2003

EDITA PUBLISHING OY, PÄÄTOIMITTAJA JARI LINHALA

ISSN 1455-8904